

Første delrapport

Koronapandemiens langsiktige konsekvenser for elever på ungdomstrinnet

Notatet inneholder del én av en kunnskapsoppsummering av pandemiens innvirkning på opplæring og organiseringen av den, i norske ungdomsskoler. Rapportserien trekke lærdom fra pandemiperioden for å styrke opplæringen og kriseberedskaperen for fremtiden. Denne første delrapporten er et grunnlag for analysene i de kommende rapportene.

RAPPORT | SIST ENDRET: 10.05.2023

Tittel:

Første delrapport: Koronapandemiens langsiktige konsekvenser for elever på ungdomstrinnet. Kunnskapsoppsummering og konstruksjon av elevers erfaringskontekst på kommunenivå.

Rapporten:

[Last ned rapporten hos OsloMet \(PDF\)](#)

Forfatter:

Jørn Ljunggren, Sabine Wollscheid, Patrick Lie Andersen og Frida Felicia Vennerød-Diesen

ISBN:

978-82-7894-831-6 (Nettutgave)

Utgiver:

NOVA

År:

2023

Rapportserie

«Koronapandemiens langsiktige konsekvenser for elever på ungdomstrinnet» er et

samarbeidsprosjekt mellom NOVA og NIFU på oppdrag fra Udir, som skal gjennomføres i perioden 2022-2025. Prosjektet skal undersøke hvordan skolene arbeidet for å dempe den negative påvirkningen av pandemien og langtidskonsekvenser for ulike elevgrupper. Selv om alle ungdomsskoleelever i Norge ble berørt av pandemien, var det også betydelig variasjon i smitte, tiltaksbyrde og skolenes tilnærming mellom kommuner. Gjennom en flermetodisk tilnærming, bestående av både kvalitative analyser av intervjuer elever, lærere og skoleleder, og kvantitative analyser av ulike datakilder vil prosjektet undersøke skolenes praksis og langtidskonsekvenser for elevene med spesiell vekt på kartlegging av geografisk og sosial variasjon.

Prosjektet skal også identifisere læringspunkter fra pandemien som potensielt kan benyttes til å styrke opplæringskvalitet og kriseberedskap i fremtiden.

Hovedfunn

- kunnskapsoppsummering bekrefter funn om at elever og lærere overordnet mestret nedstengningen godt, den gikk hardest utover elever med spesielle utfordringer
- elevene sto i ulike kontekster under pandemien
- savner statistikk over smittevernsrestriksjoner på lokalt nivå

Nedstengningen gikk hardest ut over elever med spesielle utfordringer

I rapporten er det gjennomført en kort kunnskapsoppsummering fra Norden, Nederland og Tyskland om konsekvenser av pandemien for elever på ungdomstrinnet. Den bekrefter tidligere forskning fra Norge med at elever og lærere overordnet mestret perioden med nedstengning godt, og at det foreløpig later til å ha få med minimale langtidskonsekvenser. Samtidig kommer det frem at elever med spesielle utfordringer har hatt større negative faglige konsekvenser. Elever med rett til spesialundervisning har blitt særlig rammet under pandemien.

Oppsummeringen viser at det er viktig å ta hensyn til elevenes mentale helse og psykologiske behov. Også her kommer det frem at noen ungdommer er mer utsatt enn andre. Dette kan handle om elevenes evne til selvregulering og hvilken støtte de får hjemmefra.

Norske elever sto i ulike kontekster under pandemien

Rapporten viser at selv om det er en klar sammenheng mellom kommuners smittesituasjon og faktorer som sentralitet og folketall, har ungdom erfart pandemien forskjellig. Elevene sto i ulike kontekster under

pandemien. Det kan være viktig å ta hensyn til når man undersøker konsekvensene av pandemien på individnivå i et lengre tidsperspektiv.

Betydningen av elevenes bakgrunn, relasjoner og motivasjon

Prosjektet vil undersøke konsekvenser av pandemien med vekt på faktorer som motivasjon og læring, og sosiale komponenter som fellesskap, tilhørighet og familierelasjoner. Disse knyttes til elevenes bredere sosiale kontekst. Variasjoner i undergrupper av elever vil bli undersøkt. Det innebærer forskjeller i etnisitet, sosial bakgrunn, kjønn og elever som av ulike grunner hadde eller har fått læringsutfordringer, inkludert de som ofte omtales som «sårbare grupper».

Mangler statistikk

NOVA problematiserer at det ikke har vært mulig å fremskaffe god statistikk over smittevernsrestriksjoner på lokalt nivå. Det vil si at vi på nasjonalt nivå ikke vet hvor mye av undervisningen som ble påvirket av ulike lokale restriksjoner under pandemien – for eksempel hvor mye av undervisningen som ble gitt i form av hjemmeskole/digital undervisning, hvor mye klasser var i karantene osv. Det beste estimatet på hvor mye elevenes undervisning har vært berørt av restriksjonene, er smittetall i de ulike kommunene.

Det har heller ikke har vært mulig å få oversikt over hvor mye koronarelatert fravær elever har hatt under pandemien.